

Az aradi tizenháromra emlékeztek

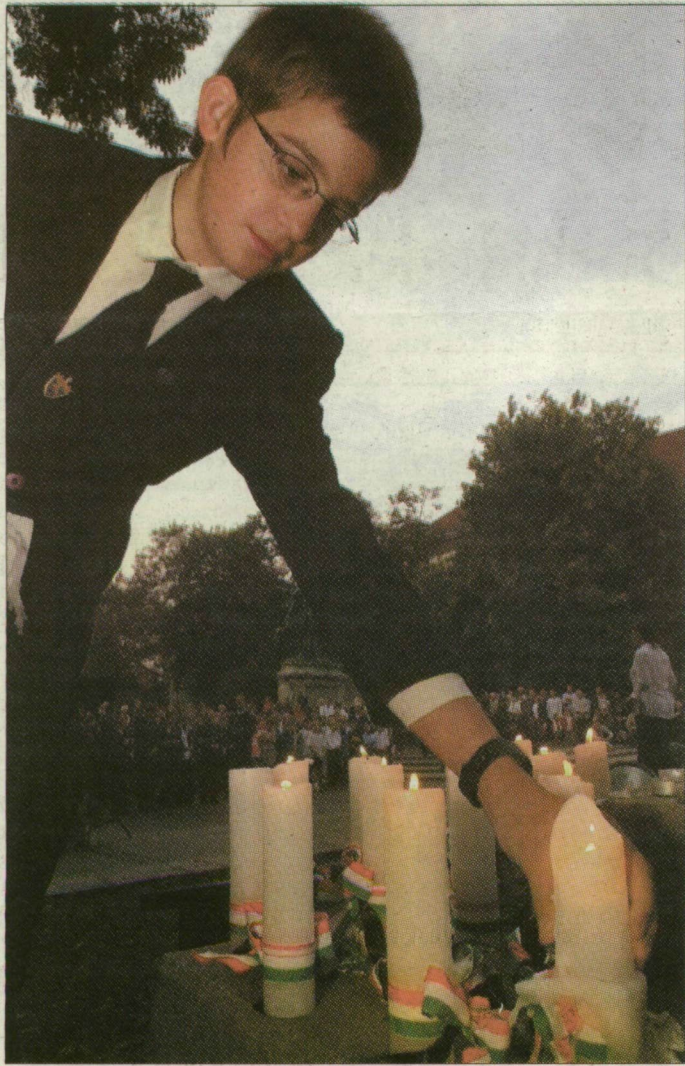
Díszlövés Szegeden a mártíroknak

A vértanúk terén emlékezett tegnap Szeged az aradi tizenháromra. Az idei nemzeti gyásznapon a szónoklat és a koszorúzás összekötötte az 1848–49-es szabadságharc, valamint az 1956-os forradalom mártírjait.

Huszárok és '48-as honvédek álltak az öltönyös-ünneplős, koszorúzásra kész vezetők mellett. Az október 6-i nemzeti gyásznapon Szeged és Csongrád megye mai vezetői, a város diáksága és számos felnőtt lakója emlékezett 1848–49 hőseire és mártírjaira. A kort és hangulatát a tegnap délutáni városi ünnepségen, a Aradi vértanúk terén, az 1849. augusztus 5-i szőregi csatának emléket állító obeliszk tövében a Szegedi III. Honvédszászlóalj Hagyományőrző Egyesület egyenruhába bújt tagjai idézték. Másfél év heroikus küzdelme után a győztesek a maguk szabályai szerint ítélkeztek, s tették 1848–49 hős katonai vezetőit és az első felelős és független magyar kormány miniszterelnökét mártírrá – összegezte a történelem könyvekből tanultakat a szónok, *Sipos József*. Mi a forradalom lényege? – kérdezte. Szerinte a 12 pontban foglaltak, pontosabban a polgári szabadságjogok, a polgári jogegyenlőség és a népképviselő kivívása, s leginkább a jobbágyfelszabadítás. A hősök méltatása után a vértanúk helyzetét Damjanich, Lázár és Pöltenberg, illetve a vérbíró levelét idézve érzékeltette. Batthyány Lajosról szólva Nagy Imre jutott eszébe és kijelentette: mindkét miniszterelnök diktatúra áldozata.

A mártírok nevének hallatán fehérblúzos diáklányok egy-egy szál rózsát, sötét öltönyös fiúk egy-egy szál égő gyertyát helyeztek el az 1849. évi csatákra emlékeztető obeliszk tövében. Koszorút vittek Szeged és Csongrád megye jelenlegi vezetői, illetve a politikai és civil szervezetek képviselői. Megkoszorúzták az 1958. október 6-án kivégzett 1956-os mártír, Kovács József emléktábláját is. A fejet hajtó szegediek közt elvegyült a megyéspüspök is. Miközben a téren ünnepeltek, a város élt és lüktetett: autók és kerékpárosok lassítottak, gyerekek ugráltak és szaladgáltak, a villamos megállt, majd csöngetett picit. De még a galambok is megriadtak a kivégzett hősök tiszteletére elrendelt díszlövés fölcattanásakor.

Ú. I.

A vértanúk emlékére gyertyát gyújtottak a fiatalok Fotó: Gyenes Kálmán

Spórolósan közlekedik a dán férfi – „Karambol” a biokonferencián

Étolajjal hajtja az autóját

Hiába a nagy érdeklődés, Niels Otto Pedersen senkinek nem mutatta meg a csodaberendezést

Fotó: Schmidt Andrea

Közönséges bolti étolajjal hajtott autóval furikázik a Szegeden élő Niels Otto Pedersen. Literenként 150 forintot spórol. A gépkocsiját szerette volna bemutatni az újszegedi bioépítészeti konferencián, de Gógös Zoltán, a megújuló energiaforrásokért felelős miniszterelnöki biztos megijesztette. Magyarországon ugyanis élelmiszernek minősülő anyaggal – mivel nem tartalmaz jövedéki adót – nem lehet gépjárművet hajtani.

Kívülről kitűnőnek látszó autóval érkezett az újszegedi Bálint Sándor Művelődési Ház udvarára a dán származású, de városunkban élő Niels Otto Pedersen. A bioépítészeti konferencián azt akarta bemutatni, hogy az étolajat nemcsak krumplisütéshez használja, hanem ezzel működteti turbódízel Golf hármását is. Úgy tervezte: elmondja a technológia lényegét, majd a bioszakemberek megtekintetik a motorház belsejét is. Az érdeklődés

fokozására egy közönséges, félig teli étolajos flakonnal lépett a terembe. Pedersen úr bármelyik boltban megvásárolható napraforgóolajat önt – gázolaj helyett – a kocsijába. El is mondta, hogy az egyik multinál a dízel árának feléért, 129 forintért veszi literjét. Aztán kijelentette, hogy az üzemanyagként használt étolaj nem tévesztendő össze a jóval drágább és mérgező anyagot is tartalmazó biodízzel.

Autóját 1800 euróért alakították át Németországban, ahol már húszezer ilyen kocsit gurul az utakon és a tapasztalat szerint a fogyasztás, a teljesítmény és az élettartam a beavatkozással nem változott. Elárulta: Szegeden is tárgyal egy vállalkozóval és számításai szerint itthon 250 ezer forintból megoldhatnák az átalakítást és étolajjal fuhatnának egyes, meghatározott típusú dízel autók.

Az étolaj legálisan használható üzemanyagként? Niels Otto Pedersen ezt a kérdést feltette már a közlekedési miniszternek is,

aki állítólag azt válaszolta: szerinte legális. Igaz, azt ajánlotta, kérdezzenek meg mást is.

Minderre szót kért a teremben tartózkodó Gógös Zoltán, a megújuló energiaforrásokért felelős miniszterelnöki biztos és elmondta: az a magyar állampolgár, aki hazánkban élelmiszernek minősülő üzemanyaggal hajtja kocsiját, szabálytalanságot követ el és megbüntetik. Mert nem lehet üzemanyagot adómentesen használni. Mivel az étolajat nem terheli a 85 forintos jövedéki adó, aki használja, az államot megkárosítja. A büntetés a mindenkori adó tízszerese – literenként. Ez egy tanknál: 42 ezer 500 forint.

A dán férfi hallatán láthatóan megijedt, nem engedte, hogy autóját bárki is lefényképezze, majd kijelentette: a bemutató elmarad. A résztvevők mindenesetre megtapsolták Pedersen urat, aki a konferencia résztvevőinek gyűrijében beült az étolajhajtású autójába, indított és kilőtt.

CS. G. L.

Rákok és kagylók a Marosban

MUNKATÁRSUNKTÓL

Horgászok és természetvédők egyaránt azt tapasztalják, a Maros vize évről évre tisztább lesz. Ékes bizonyítékai ennek például a ragadozóhalak, amelyekből egyre több akad mostanság a horogra, és pontyból is figyelemre méltó mennyiséget fogtak az

elmúlt idényben. Megjelent a folyóban az édesvízi kagyló és a rák – ez pedig úgyszintén biztató jel. Több kiemelten védett vízi élőlény – például magyar bucó, selymes durbincs és szilvaorrú keszeg – is van a Marosban. A tisztulás fő oka

Paulovics Péter szerint az, hogy több, a

folyót korábban szennyező romániai gyárat bezártak, a még működők pedig a Maros középső és felső szakaszán vannak. A Kiss Ferenc Csongrád Megyei Természetvédelmi Egyesület szakértője ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy az elhagyott bányák meddőhányói továbbra is veszélyt jelentenek.

Az IKV minden szempontból megfelelő cserelakást keres

Félmillió, nem kettő

Kevesebbet kell ráfizetni, hogy feleakkora, de új cserelakásba költözhessen egy család a Szent Mihály utcából, mint tegnap írtuk. Kétfélmillió helyett félmillió forint a bérleti jog értékének különbözete. Az IKV vezérigazgatója hangsúlyozta: a szociális szempontokra tekintettel kezelik a lakók ügyeit, mindenki számára elfogadható megoldást keresnek.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Tegnap lapunkban írtunk arról, hogy a Szent Mihály utca 9. szám alatti szecessziós bérpalotát eladja a város. *Németh István*, az IKV vezérigazgatója elmondta: a lakóknak a belváros frekvenciált helyén felépült, minőségileg minden igényt kielégítő Arany János utcai lakóépületben ajánlottak cserelakást, ám egy részük ezt nem fogadja el.

A lakók tegnapi írásunkban azt állították, hogy például egy 120 négyzetméteres polgári lakás helyett egy feleakkora, új cserelakást kínáltak – kétfélmillió ráfizetéssel. Soós Ferenc az IKV Rt. kezelési igazgatója arról tájékoztatta lapunkat, hogy például egy 60 négyzetméteres új cserelakás bérleti joga a lakásrendelet értelmében (azaz jogszabály által meghatározott 50 ezer forintos térítési díjjal számolva) körülbelül 500-550 ezer forinttal drágább, mint a dupla ekkora nagyságú, rossz műszaki állapotú, teljes felújításra kijelölt épületben lévő lakás.

A lakók állítása tehát nem felel meg a valóságnak. A fölvetett jegyzőkönyvek tanúsága szerint az Arany János utcai csere csak egy lehetőség volt, de folyamatosan keresik a lakók igényeinek megfelelő lakást.

A vezérigazgató hangsúlyoz-

ta: a Szent Mihály utca 9. szám alatti önkormányzati ingatlan 15 lakásos épület, melyből 7 lakás már üres, a lakók megfelelő elhelyezése megtörtént. A napokban lezajlott tárgyalások eredményeként a fennmaradó 8 lakásból 4 lakás bérlője jelezte, hogy elfogadja az Arany János utcai lakást. Az Arany János utcai ingatlan építéskor már két bérlő kifejezetten kérte, hogy oda költözhessenek. Egy lakás idős bérlője a Csongrádi sugárút környékén kér liftes panelépületben cserelakást, rokonaihoz közeli helyen.

Németh István szerint az IKV dokumentumokkal tudja igazolni, hogy a lakókat megfelelően tájékoztatta és mindkét fél számára megfelelő alternatívákat kínált. Az IKV a szociális szempontokra tekintettel kezeli a lakók ügyeit, igyekszik mindenki számára elfogadható megoldást találni. Az említett épület esetében azonban elengedhetetlen a felújítás, ennek költsége több száz millió forint, amelyet a város és a lakók sem tudnának vállalni. Ezért célszerű, és a város érdekét szolgáló a döntés, hogy az épületet kiüríti és felújítási kötelezettséggel értékesíti az önkormányzat oly módon, hogy közben a bennlakók elhelyezéséről a legnagyobb körültekintéssel gondoskodik – jelentette ki a vezérigazgató.

Visszatették József Attila szobrát

József Attila szobra visszakerült helyére, a vásárhelyi Hősök terén mindenki megnézheti az alkotást. A tegnapi közgyűlésen szóba került az ügyben kialakult botrány: Hernádi Gyula képviselő felvetésére megkeresik a talapzat süllyedésének felelőseit, Lázár János polgármester pedig feljelentett azokat, akik – állítása szerint – lejáratták a várost azzal, hogy kétségbe vonták a szobor bronz mivoltát.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Nemcsak a vásárhelyi közgyűlésben, hanem a városháza mögötti Hősök terén is lázas munka folyt tegnap délelőtt. Az utóbbi helyszínen József Attila elhíresült szobrát állították vissza a szakemberek arra a talapzatra, amit – miután bejelentették, hogy súlylyed – hétfőn délután, alig egy

MEREVEDÉSI IDŐ

A József Attila-szobor anyagáról szolt a vita a vásárhelyi közgyűlésben, amikor – bizonyosággal arra, hogy nem az avatás utáni napokban öntötte ki az alkotó az alakokat – az elkészítés időigényességére terelődött a szó. *Csorba Mihály* alpolgármester ekkor jegyezte meg: „72 óra a merevedési idő”. A díszteremben ülők hangos nevetésben törtek ki, *Lázár János* polgármester pedig rátett egy lapáttal, amikor odaszólt mellette ülő kollégájának: „Ez életkortól is függ, alpolgármester úr...”

nappal az avatása után leemeltek. Természetesen a képviselők sem hagyták szó nélkül azt az országos botrányt, amely az alkotás körül kialakult: lapunkban megírtuk, hogy elterjedt a hír, miszerint a szobor vagy annak egyes részei nem készültek el időben, ezért vasárnap viaszból készült alkotást ünnepeltek a résztvevők.

Hernádi Gyula szocialista képviselő most elmondta: az egész

történet méltatlan a költőhöz és a városhoz. Javasolta, hogy keressék meg a talapzat süllyedésért felelős embereket, a bronzviasz kérdésre pedig rendőrségi vizsgálat útján tegyenek pontot. *Lázár János* polgármester egyetértett a talapzat hibájával kapcsolatos felelősségre vonással, a másik ügyben azonban úgy nyilatkozott: a szobor minden része bronzból volt, van és lesz. Az egész ügyet „kisistű hülyeség-

nek” minősítette, szerinte politikai szándékok motiválták az egészet. Hozzátette, feljeleníti *Kotormán Norbertet* és *Prokai Gábort*, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus osztályvezetőjét – ők ugyanis azt állították, a vasárnapi szoboravatáskor az alakok nem bronzból, hanem viaszból voltak. Lázár szerint ezzel az egész várost lejáratták.

PROKAI KÉRDÉSE

„Hogyan tud valaki, aki tudja az igazságot, nyugodt lélekkel feljelentést tenni?” – kérdezett vissza érdeklődésünkre *Prokai Gábor*, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus osztályvezetője, aki tőlünk hallott *Lázár János* polgármester szándékáról. Prokai annyit tett hozzá, nehéz higgadtnak maradni ebben a helyzetben, de megvárja azt a feljelentést.